

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

ECB personāla noteikumu 0 daļa, kas nosaka ētikas principus

(Ar šo tekstu atsauc un aizstāj tekstu, kas publicēts 2010. gada 23. aprīļa Oficiālajā Vēstnesī C 104, 3. lpp.)

(2011/C 40/08)

0.1. Vispārīgi noteikumi

0.1.1. Darbinieku rīcība nedrīkst ietekmēt ne to neatkarību, ne neitralitāti, ne kaitēt ECB reputācijai. Darbinieki:

a) ciena ECB kopējās vērtības un savā profesionālajā un privātajā darbībā rīkojas veidā, kas ir atbilstošs ECB kā Eiropas institūcijas raksturam;

b) pilda savus pienākumus apzinīgi, godīgi, neņemot vērā personīgās intereses vai nacionālās intereses, ievēro augstu profesionālās ētikas līmeni un savā darbībā ir lojāli ECB;

c) veicot visus savus privātos finanšu darījumus, rīkojas uzmanīgi un rūpīgi un atturas no iesaistīšanās ekonomiskos vai finanšu darījumos, kas var aizskart viņu neatkarību vai neitralitāti.

0.1.2. Privilēģijas un imunitāte, ko darbinieki bauda saskaņā ar Protokolu par Eiropas Savienības privilēģijām un imunitāti, viņiem ir piešķirtas tikai ECB interesēs. Šīs privilēģijas vai imunitātes nekādā veidā neatbrīvo darbiniekus no to privāto saistību izpildes vai no spēkā esošo tiesību aktu un policijas noteikumu ievērošanas. Ja pastāv strīds par privilēģijām vai imunitāti, attiecīgais darbinieks nekavējoties informē ECB Valdi.

0.1.3. Darbinieki, kas ir nosūtīti vai kas ir atvaļinājumā no citas iestādes vai organizācijas, tiek integrēti ECB personālā, viņiem ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā citiem darbiniekiem un viņi veic savus pienākumus tikai ECB labā.

0.2. Pilnvarotais ētikas jomā

Darbinieki var prasīt norādījumus ECB Pilnvarotajam ētikas jomā par jebkuru jautājumu, kas ir saistīts ar atbil-

stību ECB ētikas principiem. Attiecībā uz darbību, kas pilnībā atbilst Pilnvarotā ētikas jomā padomiem, pastāv prezumpcija, ka tā atbilst ētikas principiem un nevar būt par pamatu, lai pret darbiniekiem sāktu disciplināra pārkāpuma procedūru par viņu pienākumu nepildīšanu. Šādi padomi neatbrīvo darbiniekus no atbildības pret trešajām personām.

0.3. Dienesta noslēpums

0.3.1. Darbinieki atturas no klasificētas informācijas, ko tie ir saņēmuši saistībā ar saviem darba pienākumiem, neatļautas izpaušanas jebkurai personai ārpus ECB, ieskaitot savus ģimenes locekļus, kā arī saviem kolēģiem ECB, kuriem šāda informācija nav nepieciešama savu darba pienākumu veikšanai, ja vien šāda informācija nav publiskota vai darīta pieejama sabiedrībai.

0.3.2. Atļauja izpaust informāciju ECB vai ārpus tās ir jāsaņem saskaņā ar Iestādes prakses rokasgrāmatā (*Business Practice Handbook*) paredzētajiem dokumentu vadības un konfidencialitātes noteikumiem.

0.3.3. Darbiniekam tiek sniegta atļauja izpaust informāciju, ja viņam ir jāsniedz liecība tiesvedības ietvaros vai citā gadījumā un ja attieksnās sniegt liecību var izraisīt kriminālatbildību. Izņēmuma kārtībā atļauja izpaust informāciju nav jāsaņem, ja darbinieks ir acināts sniegt liecību Eiropas Savienības Tiesā tiesvedības ietvaros starp ECB un esošu vai bijušo darbinieku.

0.4. Iekšējās attiecības

0.4.1. Darbinieki ievēro augstākstāvošo darbinieku norādījumus un atbilstošo pakļautības kārtību.

0.4.2. Darbinieki neprasa citiem darbiniekiem veikt privātus uzdevumus savā vai citu labā.

0.4.3. Darbinieki pret saviem kolēģiem izturas lojāli. Darbinieki neslēpj no citiem darbiniekiem informāciju, kas var ietekmēt darba gaitu, jo īpaši, lai gūtu personisku labumu, kā arī nesniedz nepareizu, kļūdainu vai pārspīlētu informāciju. Turklāt viņi netraucē sadarbību vai neatsakās no sadarbības ar citiem kolēģiem.

0.5. ECB resursu lietošana

Darbinieki ciena un sargā ECB īpašumu. Viss aprīkojums un telpas, ko nodrošina ECB, neatkarīgi no to rakstura ir paredzētas tikai lietošanai dienesta vajadzībām, ja vien lietošana privātām vajadzībām nav atļauta saskaņā ar attiecīgajiem iekšējiem noteikumiem, kas paredzēti Iestādes prakses rokasgrāmatā, vai saņemot īpašu atļauju. Darbinieki veic visus pamatotos un atbilstīgos pasākumus, lai ierobežotu ECB izmaksas, kur vien iespējams tā, lai pieejamie resursi varētu tikt izmantoti visefektīvākajā veidā.

0.6. Cieņa darbā

Darbinieki atturas no jebkādas diskriminējošas attieksmes pret citiem un no jebkādas psiholoģiskas vardarbības vai seksuālas uzmākšanās, vai iebiedēšanas. Viņi izrāda sapratni un cieņu pret citiem un izvairās no jebkādas rīcības, ko cita persona var pamatoti uzskatīt par aizskarošu. Ziņošana par vardarbību, uzmākšanos vai iebiedēšanu nedrīkst ietekmēt darbinieka stāvokli. Darbinieki ievēro ECB "Cieņa darbavietā" politiku (*Dignity at Work policy*).

0.7. Ziņošana par profesionālo pienākumu pārkāpumiem

0.7.1. Neskarot darbinieku pienākumus saskaņā ar 2004. gada 3. jūnija Lēmumu ECB/2004/11 par noteikumiem un nosacījumiem izmeklēšanai, ko Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai veic Eiropas Centrālajā bankā, lai novērstu krāpšanu, korupciju un citas nelikumīgas darbības, kas kaitē Eiropas Kopieniu finanšu interesēm, kā arī par grozījumiem Eiropas Centrālās bankas darbinieku darba līgumu noteikumos⁽¹⁾, darbinieki ziņo ECB un/vai Pilnvarotajam ētikas jomā, ja tiem ir informācija vai labi pamatotas aizdomas par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu, iekšējās informācijas izmantošanu darījumos, krāpšanu vai koruptīvām darbībām, ko izpildot savus profesionālos pienākumus ir veikuši citi darbinieki vai ECB preču piegādātāji, vai ECB pakalpojumu sniedzēji.

0.7.2. Visos citos gadījumos darbinieki, ja tiem ir informācija vai labi pamatotas aizdomas par cita

darbinieka vai preču piegādātāja vai pakalpojumu sniedzēja profesionālo pienākumu pārkāpumu, var ziņot ECB un/vai Pilnvarotajam ētikas jomā.

0.7.3. Darbinieki, kas ir ziņojuši informāciju vai labi pamatotas aizdomas par profesionālo pienākumu pārkāpumu, nekādā veidā netiek pakļauti netaisnīgai vai diskriminējošai attieksmei, iebiedēšanai, atriebībai vai vajāšanai.

0.7.4. Darbinieka identitāte, kurš ziņo informāciju vai labi pamatotas aizdomas par profesionālo pienākumu pārkāpumu, tiek aizsargāta, ja darbinieks to pieprasa.

0.8. Interesu konflikti – vispārīgais noteikums

Darbinieki izvairās no jebkuras situācijas, kas var radīt interešu konfliktu starp viņu darbu un privātajām interesēm vai var tikt uzskatīta par šādu interešu konfliktu izraisītu. Darbinieki, kam veicot savus pienākumus, ir jālemj par jautājumu vai rīcību kādā jomā, attiecībā uz kuru viņiem ir personiskas intereses, nekavējoties par to informē savu tiešo vadību vai pilnvaroto ētikas jomā. ECB var veikt atbilstošus pasākumus, lai izvairītos no interešu konflikta. Jo īpaši, ja neviens cits pasākums nav atbilstošs, ECB var atbrīvot darbinieku no atbildības par attiecīgo jautājumu.

0.9. Laulātā vai atzītā partnera algots darbs

Darbinieki informē ECB vai Pilnvaroto ētikas jomā par sava laulātā vai atzītā partnera algotu darbu, kas var izraisīt interešu konfliktu. Ja darba raksturs izraisa interešu konfliktu ar darbinieka pienākumiem un ja darbinieks nevar apņemties, ka interešu konflikts tiks pārtraukts noteiktā termiņā, ECB pēc apspriešanās ar Pilnvaroto ētikas jomā lemj par to, vai darbinieku atbrīvot no attiecīgajiem pienākumiem.

0.10. Dāvanu došana un pieņemšana

0.10.1. "Dāvana" ir jebkāds labums vai priekšrocība gan finansiāla, gan natūrā, kas ir jebkādā veidā saistīta ar darbinieka nodarbinātību ECB un kas nav nolīgta atlīdzība par sniegtajiem pakalpojumiem, neatkarīgi no tā, vai to dod vai tā piedāvāta darbiniekam, vai jebkuram tā ģimenes loceklim vai tuviniekam, vai profesionālajam partnerim.

⁽¹⁾ OV L 230, 30.6.2004., 56. lpp.

0.10.2. Darbinieki nedrīkst pieprasīt dāvanas vai pieņemt tās, izņemot:

- a) izklaides vai viesmīlības pasākumus, ko dāvina privātpersonas un kuru vērtība nav lielāka par EUR 50;
- b) dāvanas attiecībā ar citām centrālajām bankām, valsts iestādēm un starptautiskajām organizācijām, kuru vērtība nepārsniedz tradicionāli pieņemto un par piemērotu uzskatāmo.

Dāvanas, kas saņemtas neatbilstoši piemērojamiem noteikumiem, darbinieki cenšas nodot atpakaļ dāvinātājam un informē dāvinātāju par ECB noteikumiem šajā jautājumā. Ja dāvanas atdošana nav iespējama, darbinieks to nodod ECB. Darbinieki, izmantojot Intranetā norādīto ziņojuma paraugu, ziņo par saņemtajām dāvanām vai dāvanām, no kurām tie atteikušies, izņemot b) apakšpunktā minētās dāvanas un dāvanas, kuru vērtība nepārsniedz EUR 10.

0.10.3. Dāvanas pieņemšana nedrīkst traucēt vai ietekmēt darbinieka neatkarību vai rīcības brīvību un nedrīkst radīt neatbilstošas saistības vai cerības ne tās sniedzējam, ne saņēmējam.

0.10.4. Darbinieki nepieņem dāvanas un nepieprasa dāvanas no iepirkuma procedūras dalībniekiem.

0.10.5. Aizliegts pieņemt biežas dāvanas no viena un tā paša avota.

0.10.6. Darbinieki ziņo par visām dāvanām, ko ģimenes locekļi ir saņēmuši no avotiem, kas ir jebkādā veidā saistīti ar darbinieka nodarbinātību ECB.

0.11. Ārējās darbības, kas tiek veiktas profesionālo pienākumu ietvaros

Darbinieki nepieņem maksājumus no trešajām personām saistībā ar ārējām darbībām, kas ir jebkādā veidā saistītas ar darbinieka nodarbinātību ECB. Šādu maksājumu adresāts ir ECB.

0.12. Privātas darbības

0.12.1. Darbinieki neveic nekādās privātas darbības, kas jebkādā veidā var traucēt pienākumu izpildi pret ECB un, jo īpaši, kas var būt interešu konflikta avots.

0.12.2. Neskarot iepriekšējā punktā noteikto, darbinieki var iesaistīties privātās darbībās, par to nesāņemot atļaušanu, piemēram, vienkāršā un konservatīvā ģimenes aktīvu pārvaldībā un darbībās tādās jomās kā kultūra, zinātne, izglītība, sports, labdarība, reliģija, sabiedriskais darbs vai cita

labdarība, kam nav negatīvas ietekmes uz darbinieka pienākumiem pret ECB un/vai kas nav iespējams interešu konflikta avots.

0.12.3. Jebkuru citu privātu darbību veikšanai darbiniekiem ir jāsaņem ECB atļauja. Šādas darbības ietver:

a) pētniecību, lekciju sniegšanu, grāmatu un rakstu rakstīšanu vai līdzīgas bezatlīdzības kārtībā veiktas privātas darbības, kuras ir saistītas ar ECB un tās darbību;

b) jebkuru citu privātu darbību, kas veikta nesāņemot atļaušanu, kura ir ārpus 0.12.2. panta tvēruma;

c) privātas darbības, kas veiktas, saņemot atļaušanu.

Lemjot par to, vai ļaut darbiniekam iesaistīties šādās privātās darbībās, ECB ņem vērā, vai attiecīgā darbība ietekmē darbinieka pienākumus pret ECB un, jo īpaši, vai tā ir potenciāls interešu konflikta avots.

0.12.4. Neskarot iepriekšējos punktus noteikto, darbinieki var iesaistīties politiskās darbībās. Darbinieki, iesaistoties politiskās aktivitātēs, atturas no savu darba pienākumu un stāvokļa ECB izmantošanas un neļauj citiem uzskatīt, ka viņu personiskais viedoklis atspoguļo ECB viedokli.

0.12.5. Darbinieki, kas vēl kandidēt uz vēlētu publisku amatu paziņo ECB, kura, ņemot vērā dienesta intereses, lemj vai attiecīgajam darbiniekam:

a) ir nepieciešams lūgt atvaļinājumu saistībā ar personiskiem iemesliem; vai

b) ir jāpiešķir ikgadējais atvaļinājums; vai

c) var tikt atļauts pildīt savus pienākumus uz nepilnu slodzi; vai

d) var ļaut turpināt pildīt savus pienākumus kā iepriekš.

0.12.6. Darbinieki, kas tiek ievēlēti vai iecelti publiskā amatā, nekavējoties informē ECB, kas, ņemot vērā dienesta intereses, amata nozīmīgumu, pienākumus, kas ar to saistīti, kā arī atalgojumu un amata pienākumu ietvaros radušos izdevumu atlīdzināšanu, pieņem vieno no iepriekšējā punktā noteiktajiem lēmumiem. Ja darbiniekam tiek uzlikt pienākums doties atvaļinājumā saistībā ar personiskiem iemesliem vai sniegta atļauja turpināt pildīt savus pienākumus uz nepilnu slodzi, šāda atvaļinājuma vai darba uz nepilnu slodzi ilgums atbilst darbinieka publiskā amata pilnvaru laikam.

0.12.7. Privātas darbības tiek veiktas ārpus darba laika. Izņēmuma gadījumos ECB var atļaut izņēmumus no šī noteikuma.

0.12.8. ECB var jebkurā brīdī pieprasīt pārtraukt privātas darbības, kas vairs neatbilst iepriekšējos punktos ietvertajiem noteikumiem.

0.13. Iepirkumi

Darbinieki nodrošina pareizu iepirkuma procedūru norisi, saglabājot neitralitāti un taisnīgumu un nodrošinot savas darbības pārredzamību. Saistībā ar iepirkuma procedūrām darbinieki ievēro visus vispārīgos un speciālos noteikumus, kas attiecas uz interešu konfliktu novēršanu un ziņošanu par tiem, dāvanu saņemšanu un dienesta noslēpumu. Darbinieki sazinās ar iepirkuma procedūras dalībniekiem tikai izmantojot oficiālus kanālus un izvairās no jebkādas informācijas sniegšanas mutvārdos.

0.14. Sarunas par iespējamu nodarbinātību

Darbinieki visās sarunās par iespējamu nodarbinātību, kā arī pieņemot šādu darba piedāvājumu, rīkojas godīgi un apdomīgi. Darbinieki informē savu tiešo vadītāju, par jebkuru iespējamu nodarbinātību, kas var izraisīt interešu konfliktu vai kuru var uzskatīt par interešu konfliktu izraisītu, vai viņu stāvokļa ECB ļaunprātīgu izmantošanu. Darbiniekiem var prasīt atturēties no darba ar jebkuru jautājumu, kas ir saistīts ar iespējamo turpmāko darba devēju.

0.15. Apbalvojumi, goda tituli un goda zīmes

Darbiniekiem jāsaņem atļauja pirms apbalvojumu, goda titulu vai goda zīmju pieņemšanas, kas saistīti ar viņu darbu ECB.

0.16. Attiecības ar trešajām personām

0.16.1. Darbinieki attiecībā ar jebkuru trešo personu ievēro ECB neatkarību, reputāciju un nepieciešamību saglabāt dienesta noslēpumus. Pildot savus pienākumus, darbinieki neprasa un nepieņem norādījumus ne no vienas valdības, iestādes, organizācijas vai personas ārpus ECB. Darbinieki informē savu vadību par jebkuru neatbilstošu trešās personas mēģinājumu ietekmēt ECB darbību.

0.16.2. Darbinieki savās attiecībās ar sabiedrību ievēro ECB noteikumus par publisku pieeju informācijai un ņem vērā Eiropas Labas administratīvās prakses kodeksu.

0.16.3. Darbinieki savas attiecības ar Eiropas Centrālo banku sistēmas (ECBS) kolēģiem nacionālajās

centrālajās bankās veido ciešas abpusējas sadarbības garā. Veidojot šo sadarbību, tiek ievērots diskriminācijas aizlieguma princips, vienlīdzīgas attieksmes princips un izvairīšanās no nacionāliem aizspriedumiem. Attiecībā ar NCB darbinieki patur prātā savas saistības pret ECB un ECB neitrālo pozīciju ECBS.

0.16.4. Darbinieki ir uzmanīgi attiecībā ar interešu grupām un plašsaziņas līdzekļiem, jo īpaši attiecībā uz jautājumiem, kas ir saistīti ar to profesionālo darbību, un ievēro ECB intereses. Darbinieki visus plašsaziņas līdzekļu iesniegtos informācijas pieprasījumus, kas ir saistīti ar darbinieku profesionālo darbību, nosūta Komunikācijas direktorātam un ievēro attiecīgos Iestādes prakses rokasgrāmatas noteikumus.

0.17. Iekšējās informācijas izmantošana darījumos

0.17.1. Darbinieki neizmanto vai nemēģina izmantot informāciju, kas attiecas uz ECB darbību un kas nav publiskota vai kas nav pieejama sabiedrībai, savās vai citu personu privātajās interesēs. Darbiniekiem ir īpaši aizliegts gūt labumu no šādas informācijas, veicot jebkādu finanšu darījumu, kā arī iesakot slēgt vai dodot padomu neslēgt šādus darījumus. Šis pienākums paliek spēkā arī pēc darba tiesisko attiecību izbeigšanas ar ECB.

0.17.2. Darbinieki var veikt aktīvu vai tiesību īstermiņa tirdzniecību tikai gadījumā, ja Pilnvarotais ētikas jomā ir guvis pārlicību par šādu darījumu pamatojumu un to nespekulatīvo raksturu.

0.17.3. Darbinieki uzglabā dokumentāciju par iepriekšējo un pašreizējo kalendāro gadu, kas attiecas uz:

a) banku kontiem, ieskaitot dalītos kontus, vērtspapīru kontus un kontus pie biržas makleriem;

b) jebkādām pilnvarām, ko trešās personas ir tiem devušas saistībā ar to banku kontiem, ieskaitot vērtspapīru kontus;

c) jebkādiem vispārīgiem rīkojumiem vai norādījumiem, kas doti trešajām personām, kuras ir pilnvarotas pārvaldīt darbinieka ieguldījumu portfeli;

d) jebkādu aktīvu vai tiesību pirkšanu vai pārdošanu, kas veikta uz viņa paša risku un paša vārdā vai kas veikta uz citu personu risku un citu personu vārdā;

- e) augstāk minēto kontu izrakstus;
- f) hipotekārajiem kredītiem vai citiem aizņēmumiem, ko tie uzņēmušies savā vārdā un uz savu risku vai ko tie uzņēmušies citas personas vārdā uz citas personas risku;
- g) darījumiem saistībā ar pensiju plāniem, ieskaitot ECB Pensiju shēmu un Pensiju plānu.

Lai pārraudzītu 0.17.1. un 0.17.2. panta ievērošanu, pēc Cilvēkresursu, budžeta un organizācijas ģenerāldirektorāta pieprasījuma darbinieki sniedz augstākminēto dokumentāciju par pēdējiem sešiem mēnešiem, kā noteikts pieprasījumā.

Pienākumi, kas darbiniekam uzlikti saskaņā ar šo pantu, ir spēkā vienu gadu pēc darba attiecību ar ECB pārtraukšanas.

0.17.4. Darbinieki, kuriem sakarā ar to pienākumiem ir pieeja iekšējai informācijai par ECB monetāro politiku, valūtas maiņas kursa jautājumiem, ECBS finanšu operācijām, ECBS finanšu stabilitātes analīzi, vēl nepublicētu statistiku, ESRK darbību vai citu tirgiem sensitīvu informāciju atturas no finanšu ieguldījumu veikšanas:

- akcijās un to atvasinātajos instrumentos, kas saistīti ar monetārajām finanšu iestādēm Savienībā, t. sk. Savienībā esošām trešo valstu monetāro finanšu iestāžu filiālēm, pensiju fondiem un apdrošināšanas sabiedrībām,

- citās kolektīvo ieguldījumu shēmās un atvasinātajos instrumentos, attiecībā uz kuriem šie darbinieki var ietekmēt ieguldījumu politiku,
- atvasinātajos finanšu instrumentos, kas pamatojas uz indeksiem, kurus šie darbinieki var ietekmēt.

Ieguldījumi, kas jau pastāv brīdī, kad uz darbinieku sāk attiekties šis regulējums, var tikt saglabāti vai mainīti, ja darbinieks:

- paziņo Pilnvarotajam ētikas jomā par visām izmaiņām ieguldījumu instrumentos, un
- pēc paša iniciatīvas un bez kavēšanās paziņo par jebkādam izmaiņām informācijā, kas minēta no 0.17.3. a) līdz c) pantam.

Šajā pantā noteiktie darbinieka pienākumi ir spēkā vienu gadu pēc brīža, kad darbinieks beidz piederēt darbinieku kategorijai, kurai ir pieeja 1. punktā minētajai iekšējai informācijai.

0.17.5. Darbinieki, kuriem saistībā ar to pienākumiem ir pieeja iekšējai informācijai par ECB monetāro politiku vai valūtas maiņas kursa jautājumiem, atturas no jebkura finanšu ieguldījuma darījuma veikšanas, septiņās dienas pirms pirmās ECB Padomes sēdes kalendārajā mēnesī.